Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 291
van **ILSE MALFROOT**
datum: 7 januari 2021

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Onterecht toegekende coronapremies - Terugvordering

Data-analysebedrijf Graydon berekende, op vraag van de nieuwsdienst van de VRT, dat tien tot vijftien procent van de coronasteun die federale en Vlaamse overheden sinds de uitbraak van de pandemie aan ondernemingen toekennen, terechtkomt bij criminelen, fraudeurs, spookbedrijven, zombieondernemingen en bedrijven die op het punt stonden sowieso failliet te gaan. Als het enkel gaat over crimineel gedrag, fraude en spookbedrijven, dan gaat het volgens Graydon over vijf à tien procent onterecht toegekende premies. Hierbij gaat het om overheidssubsidies en premies die onterecht worden aangevraagd en uitbetaald.

Het probleem is dat de overheid onvoldoende kan controleren en dus niet in staat is om onterechte steun terug te vorderen. Van de aanvragen voor Vlaamse steun controleert het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) bijvoorbeeld ongeveer 3,2 procent. De Vlaamse overheid ontdekte in 2 procent van de gevallen misbruik. De minister sprak reeds de intentie uit om een tiental extra controleurs in te schakelen.

1. Hoeveel terugvorderingen van onterecht toegewezen coronapremies werden verricht? Graag een overzicht per type premie, de omzet, sector en aantal werknemers van de onderneming, per provincie.
2. Hoeveel coronapremies werden in totaal toegekend? Graag een overzicht per type premie, de omzet, sector en aantal werknemers van de onderneming, per provincie.
3. Hoeveel terugvorderingen van onterecht toegewezen coronapremies werden verricht met de onderverdeling in de volgende categorieën: criminelen, fraudeurs, spookbedrijven, zombieondernemingen en bedrijven die op het punt stonden sowieso failliet te gaan?
4. Om welke redenen werden coronapremies teruggevorderd? Graag een overzicht per type premie, de omzet, sector en aantal werknemers van de onderneming, per provincie.
5. Hoeveel controleurs op misbruik van de premies zijn in dienst bij VLAIO? Werden die personen hiervoor specifiek aangeworven of waren ze reeds in dienst?
6. Op welke manieren controleert VLAIO de toegewezen coronapremies? Wordt gebruikgemaakt van datamining? Welke budgetten gaan hiermee gepaard?

7. Hoeveel procent van de premieaanvragen wordt momenteel gecontroleerd door VLAIO? Welke doelstelling hanteert VLAIO in het aantal te controleren aanvragen en op welke termijn wordt dat verwezenlijkt?
8. Welke budgetten worden aangewend om onterecht toegewezen premies op te sporen?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 291 van 7 januari 2021
van **ILSE MALFROOT**

1-2. Voor een overzicht van het aantal toegekende en teruggevorderde premies per maatregel verwijs ik u naar schriftelijke vragen 264,265, 269 en 270 van Robrecht Bothuyne

3. Deze onderverdeling is niet beschikbaar in onze databestanden.

   Indien de inspectiedienst van VLAIO bij een onderzoek van een dossier een vermoeden van subsidiefraude en valsheid in geschriften heeft, worden deze dossiers overgemaakt aan het CDBC die dan een verder onderzoek uitvoert. In afwachting van een uitspraak worden de uitbetalingen van dossiers maximaal on hold gezet. Maar men wordt onschuldig geacht tot het tegendeel bewezen is. Indien uit andere vaststellingen door de inspectiedienst, bijvoorbeeld een onderneming heeft geen actieve bedrijfsvoering, die een inbreuk betreffen tegen het wettelijk kader van de coronamaatregelen, kan VLAIO wel een terugvorderingsprocedure instellen.

   Ondernemingen die op punt stonden om failliet te gaan is een onvoldoende voorwaarde om de steun te weigeren, niet uit te betalen of terug te vorderen.

4. Voor een overzicht van de belangrijkste redenen voor terugvordering per maatregel verwijs ik u naar schriftelijke vragen 264,265, 269 en 270 van Robrecht Bothuyne

5. Momenteel zijn er 6 inspecteurs voltijds ingezet op het controleren van de coronadossiers. Hiertoe werden in de 2de helft van 2020 3 extra inspecteurs aangeworven.

6. De dienst Inspectie bepaalt bij zijn te controleren dossiers (de steekproef) aan de hand van risicoanalyses die op basis van vooropgestelde parameters worden toegepast op het totale universum aan coronahinderpremiedossier. Deze steekproef wordt dan uitgebreid met de andere coronamaatregelen die momenteel aangevraagd zijn, waardoor de controle gebeurt op basis van het KBO-nummer. Naast de dossiers die voortspruiten uit deze risicoanalyse worden er ook ad-hoc controles uitgevoerd naar aanleiding van klachten, op basis van door derden aangereikte informatie of na een onderzoek van een nieuwe steunaanvraag. Hierbij wordt weer niet alleen het dossier dat voortspruit uit de verkregen informatie behandelt, maar alle maatregelen waarop de onderneming beroep gedaan heeft.

   Om de risicoanalyses te optimaliseren zullen deze verder onderbouwd worden met gegevens die via een protocol van gegevensoverdracht verkregen worden bij de FOD Financiën (btw-gegevens en gegevens geregistreerd kassasysteem "witte kassa"), RSZV (inzake het zelfstandigheidsstatuut van zelfstandige ondernemers) en RIZIV (inzake paramedische beroepen).

   Daarnaast zal ook het fraudedectiesysteem, ontwikkeld voor de kmo-portefeuille, ingezet worden om netwerken bloot te leggen en de risicograad hiervan te bepalen.

7. Hierna stand van zaken van de gecontroleerde dossiers ten opzichte van de ingediende aanvragen op 13/01/2021.

	CHP	CCP	COP	VBM	VBM2	VBM3	HHL	Totaal
aantal aanvragen	132.350	84.040	35.895	15.373	62.366	30.874	1.200	362.098
Totaal te controleren op basis van risicoanalyse*	12.902	242	162	111	79	3	0	13.499
%	**9,75**	**0,29**	**0,45**	**0,72**	**0,13**	**0,01**	**0,00**	**3,73**
aantal reeds gecontroleerde aanvragen	10.144	89	67	56	13	0	0	10.369
%	**7,66**	**0,11**	**0,19**	**0,36**	**0,02**	**0,00**	**0,00**	**2,86**
aantal nog te controleren aanvragen (openstaand)	2.758	153	95	55	66	3	0	3.130
%	**2,08**	**0,18**	**0,26**	**0,36**	**0,11**	**0,01**	**0,00**	**0,86**

(*) Momenteel wordt dus gewacht op de koppeling met de andere databanken om meer gerichte risicoanalyses te kunnen opstellen voor de steunmaatregelen corona compensatiepremie (CCP), corona ondersteuningspremie (COP) en de Vlaamse Beschermingsmechanismes (VBN, VBM2 en VBM3). De termijnen hiervan zijn afhankelijk van het moment waarop de data zal aangeleverd worden en de tijd nodig om deze aangeleverde informatie in een bruikbare vorm te gieten, waarna hierop risicoanalyses zullen kunnen toegepast worden.

8. Op dit moment worden enkel de personeelsbudgetten aangewend kaderend in de reeds uitgevoerde aanwerving van 3 inspecteurs en de aanwerving van 4 bijkomende inspecteurs waarvan de selectiegesprekken gepland zijn tegen eind januari.